

Anu
Muraja-Murro
LT, Kliinisen
neurofysiologian
erikoislääkäri,
Päälouottamusmies
KYS.

Hyvinvointialueiden ensimmäinen vuosi jätti jälkeensä huolen

Hyvinvointialueilla ollaan eletty nyt vuosi. Välillä on ollut sellainen olo, että olisi helpompi kertoa siitä, mikä ei huolettaisi. Lukuisat asiat huolestuttavat, ja potentiaalisesti huolta on ollut enemmän kuin koko aiemman luottamusmiesuran aikana yhteensä.

Palkanmaksu teknisesti on toiminut, kunhan palkanlaskentaan on saatu oikea tieto palkasta. Viime vuoden lopussa lähipuurretun lääkäreiden uudessa uraporraspalkkamallissa ovat ajoittain portaat olleet hakusessa ja porrasvälit jääneet liian mataliksi. Tarkkana on saanut myös olla, jotta oikeasti todelliset entiset korkeimmat palkat on määritetty portaiden piikeiksi. Onneksi portaita ainakin meillä on uudelleen korotettu tämän vuoden aikana, kun ilmiselviä euroja on meinannut hävitä portaiden kaiteille vai minne lie tehtävälisiin.

Työnantajan päätös ottaa piikkipalkkojen sijaan maksussa olevat palkat rekryointipalkoiksi on haastava. Kesäsijaisten suhteen alustavasti vaikuttaa siltä, että palkkataso laskee aiemmista vuosista. Tämä aiheuttaa muutamilta hyvinvointialueilta kandien paon ja ne alueet, jotka pystyvät tarjoamaan parempaa palkkaa, ovat voittajia sijaismarkkinoilla. Toivottavasti tämä on kertaluonteinen tilanne, koska hyvinvointialueilla ei ole nyt varaa hukata yhtään valmistuvaa lääkäriä, vaan vetovoima pitäisi saada kuntoon. Sitten voidaan vasta puhua pitovoiman kehittämisestä, kunhan ensin saadaan rekryointi kuntoon.

Pitovoimasta puheen ollen, akateemiset arvot ja niiden arvottaminen on yliopistollisilla hyvinvointialueilla tärkeää. Uudessa uraporraspalkkamallissa LT- ja dosenttipätevyyksistä on paikotellen maksettu entistä laajemmin henkilökohtaisia lisiä. Tieteelliset pätevydet kun eivät voi olla uraportaiden kriteereitä. Tässä kuviossa ne hyvinvointialueet, jotka eivät ole arvottaneet

tieteellisiä pätevyksiä samalla tavalla, ovat kokeneiden lääkäriammattilaisten markkinoilla häviäjiä.

Sivuvirkaisten kliinisten opettajien palkkojen määrittely on jäänyt uraportaiden alle. Lääkärisopimuksessa (LS) sivuviran palkan määrittely nousi 35 %:iin, mutta alueellisesti tätä ei olekaan kaikkialla laskettu oman talon palkkaportaan palkasta vaan LS:n minimipalkoista. Tilanne on käsittämätön ja epälooginen, sillä mikäli sivuvirkainen päivystää, hän saa oman talon uraportaan mukaista palkkaa, mutta opetustyön palkkaus katsotaankin LS:n minimin mukaan. Opetusta tulisi arvottaa sille kuuluvalla tavalla, ja tätä mieltä on Lääkäriliiton kanssa myös Kunta- ja hyvinvointialueyhtymäantajat. Toivottavasti hyvinvointialueet heräävät tässä asiassa ja opettajat saavat palkkakuitille sen summan minkä ansaitsevat.

Luottamusmiestä myös huolettaa lääkärijohtajien jaksaminen, uudet isot hyvinvointialueet ovat tuoneet

heille uusia haasteita. Eikä tilannetta helpota, jos töitä ja vastuuta on entistä enemmän, palkkaa jopa entistä vähemmän eikä edes työajan seuranta. Heidän taakkaansa ei helpota miljoonien alijäämät, jotka pitäisi tuosta noin korjata, ilman, ettei mistään, ainakaan lakisääteistä toiminnasta, karsita. Huoli on suuri näiden osaavien ja tunnollisten

lääkärijohtajien uupumisesta. Se on skenaario, jossa kukaan ei voita.

Huolen määrä toivottavasti tasoittuu ja hyvinvointialueilla saadaan työrauha, sekä esimiestyöskentelyyn että potilaiden hoitamiseen. Toivon kuitenkin, ettei uusi normaali ole se, mitä nyt elämme, vaan jotain entisen ja nykyisyyden väliltä.

” Hyvinvointialueilla ei ole nyt varaa hukata yhtään valmistuvaa lääkäriä.